

MDF Stappenplan echtscheiding

In dit plan staan de belangrijkste stappen voor een echtscheiding (verbreken relatie) met de bijbehorende informatie.

Stappen:

- A. **Situatieschets maken**
- B. **Informatie over de echtscheidingsprocedure**
- C. **Informatie over wonen**
- D. **Informatie over hulpverlening**

oprechtscheiden.nl/Hoe-werkt-een-scheiding/stappenplan.html
wijzeringeldzaken.nl/uit-elkaar-gaan/checklist-scheiden-of-uit-elkaar-gaan/

A. **Situatieschets**

Korte situatieschets maken aan de hand van de volgende aspecten:

- Relatie:
 - Huwelijk in gemeenschap van goederen;
 - Huwelijk met huwelijkse voorwaarden;
 - Geregistreerd partnerschap met gemeenschap van goederen;
 - Geregistreerd partnerschap met voorwaarden
 - Samenwonend met samenlevingscontract;
 - Samenwonend zonder samenlevingscontract.
- Kinderen
- Inkomen
- Woning
- Bezittingen en schulden

Echtgenoten en geregistreerde partners hebben een aantal rechten en plichten ten opzichte van elkaar.

Ook hebben ze recht op alimentatie wanneer de relatie wordt beëindigd.

Bij de beëindiging van een samenlevingscontract ontvangt de (ex)partner niet automatisch partneralimentatie. Tenzij dit is opgenomen in het samenlevingscontract. Als dit niet is geregeld in het contract en een van de partners wil alimentatie, moet de rechter hierover een uitspraak doen.

Algemene achtergrondinformatie echtscheiding:

rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden
juridischloket.nl/vraagenantwoord/familie-relatie/echtscheiding/echtscheiding-aanvragen/Pages/default.aspx
allesoverscheiding.nl
oprechtscheiden.nl/alles-over-scheiden/

B. Procedure

Welke mogelijkheden zijn er:

1. Eén partner wil scheiden, de ander niet (verzoek komt van advocaat van één persoon).
2. Beide partners willen scheiden, met gezamenlijke advocaat (of echtscheidingsbemiddelaar/mediator).
3. Beide partners willen scheiden, met elk een eigen advocaat.
4. Echtscheiding via gemeenschappelijk verzoek via internetadvocaat.

Algemene informatie over scheiden en de procedure:

echtscheiding-wijzer.nl/echtscheidingsprocedure.html

Te zetten stappen om tot een echtscheiding te komen:

1. **Informatie inwinnen over gang van zaken** (zie bovenstaande sites)

2. **Advocaat of echtscheidingsbemiddelaar/mediator inschakelen.**

verenigingfas.nl/
rechtwijzer.nl/uitelkaar
omvr.nl/nl
scheidingsplanner.nl
beteruitelkaar.nl/
scheidingsmakelaar.nl
modernscheiden.nl/

Tarieven/ voorzieningen bij gering inkomen:

juridischloket.nl/hoe-we-werken/advocaat-nodig/

3. **Maak (zo mogelijk) samen een ouderschapsplan als je kinderen hebt.**

In het ouderschapsplan komen afspraken over de kinderen: o.a. alimentatie, gezag, omgang, school, kosten, overlegmomenten.

4. **Maak een financieel plan**

De omvang en waarde van de gemeenschap moet worden vastgesteld. Daarna kan de verdeling gemaakt worden, eventueel met behulp van advocaat of mediator.

Maak een lijst van de waarde van de bezittingen: de waarde van huis, inboedel, verzekeringen, het saldo van bankrekeningen, schulden en leningen.

Daarna moet bepaald worden hoe het geld en de goederen verdeeld worden. Verder kan een deskundige (meestal advocaat) de hoogte van de kinderalimentatie en partneralimentatie berekenen.

Vraag bij het pensioenfonds op hoeveel ouderdomspensioen en/of partnerpensioen je recht hebt en leg dat ook vast in het financieel plan.

5. **Opstellen van het convenant**

Het echtscheidingsconvenant is het officiële document waarin alle afspraken staan die jij en je partner hebben gemaakt over jullie scheiding. Dit document wordt door een advocaat ingediend bij de rechtbank. De rechter gaat aan de hand van de inhoud van dit document beslissen of hij de echtscheiding gaat uitspreken.

echtscheiding-wijzer.nl/echtscheidingsconvenant.html

6. **Verzoek tot echtscheiding bij rechtbank indienen**

De advocaat vraagt de scheiding aan bij de rechter door middel van een, door hem geschreven, verzoekschrift tot echtscheiding. Het verzoekschrift wordt samen met de huwelijksakte en de geboorteaktes van beide betrokkenen en de kinderen opgestuurd.

De datum waarop het verzoekschrift wordt ingediend is ook de peildatum waarop de vaststelling van de omvang en waarde van de gemeenschap van goederen plaatsvindt.

7. Inspraak kinderen

In de procedure tot echtscheiding is de rechter volgens de wet verplicht om een minderjarige van minimaal 12 jaar te horen. Dit kunnen de kinderen schriftelijk doen of in een gesprek, maar kinderen mogen hiervan afzien.

Het betreffende kind krijgt een brief thuisgestuurd van de rechtbank met een uitnodiging voor een gesprek. Bij het horen van het kind zijn de ouders niet aanwezig.

Het is niet zo dat de rechter automatisch de mening van het kind volgt, kinderen vanaf 12 jaar mogen dus niet zelf beslissen waar ze gaan wonen. Wel zal de mening van het kind meegenomen worden in de beslissing van de rechtbank.

ouders-uit-elkaar.nl/

8. Zitting Rechtbank

Als alle stukken bij de Rechtbank binnen zijn, stelt de Rechtbank een datum vast voor de zitting. U krijgt hierover bericht. U hoeft niet naar de zitting te komen, maar dat mag wel. Als u komt, vraagt de rechter of u nog iets wilt zeggen dat belangrijk kan zijn voor de beslissing. Aan het einde van de zitting vertelt de rechter wanneer hij de beslissing neemt.

Soms is er geen zitting. Bijvoorbeeld als u samen het verzoekschrift hebt ingediend, maar dan zijn er twee voorwaarden: uw partner heeft geen verweerschrift ingediend, u heeft geen kinderen tussen 12 en 18 jaar.

Als er geen zitting is, beslist de rechter op basis van het verzoekschrift en de andere stukken, bijvoorbeeld het echtscheidingsconvenant.

9. Uitspraak rechtbank

De goedkeuring van het verzoek tot echtscheiding legt de rechter vast in een echtscheidingsbeschikking. Zijn jij en je partner het ergens nog niet over eens? Dan zal de rechter de beslissing voor jullie nemen, voordat hij de beschikking opstelt.

10. Ondertekening van de akte van berusting en machtiging tot inschrijving GBA door de advocaat.

11. Inschrijving Gemeentelijke Basis Administratie

De scheiding is pas definitief als de beschikking door de advocaat ingeschreven is in de registers van de burgerlijke stand van de gemeente waar het huwelijk is gesloten. Pas daarna is de scheiding definitief. De beschikking moet wel binnen zes maanden worden ingeschreven, want na die periode is het document niet meer geldig.

12. Administratieve afwikkeling echtscheiding

Nadat de scheiding is afgehandeld, zullen wijzigingen doorgegeven moeten worden aan betrokken instanties, zoals de verzekeringen, woningbouwvereniging, SVB, Pensioenfondsen etc. Verzekeringen moeten aangepast worden aan de nieuwe situatie, testament moet gewijzigd worden etc.

Checklist regelzaken convenant:

- **Voorlopige voorzieningen**

Een scheidingsprocedure kost veel tijd. Het duurt al gauw drie maanden voordat de rechter een beslissing neemt. Als u en uw partner het niet eens worden over de dingen die geregeld moeten worden, kan het zelfs langer dan een jaar duren.

U kunt echter aan de rechter een voorlopige voorziening vragen. De rechter neemt dan alvast een beslissing over de dingen waarover u het niet eens kunt worden. Deze beslissing geldt alleen tijdens de procedure.

Wilt u een voorlopige voorziening? Vraag dat dan aan uw advocaat. Dat kan tijdens de procedure, maar ook voordat de procedure begint. Er moet dan wel binnen vier weken een verzoekschrift voor de scheiding bij de rechtbank ingediend worden. U kunt bijvoorbeeld een voorlopige voorziening vragen voor:

Een beslissing over bij wie de kinderen jonger dan 18 jaar gaan wonen.

De verdeling van zorg en opvoeding.

De omgang met de ouder die niet het gezag heeft.

De alimentatie voor de partner en de kinderen.

Wie er in het huis blijft wonen en wie welke vaste lasten betaalt.

[echtscheiding.nl/procdures/spoedprocedure-voorlopige-voorziening](https://www.rijksadvocatuur.nl/procdures/spoedprocedure-voorlopige-voorziening)

[echtscheiding.nl/verdeling/kosten-van-huishouding-tijdens-procedure](https://www.rijksadvocatuur.nl/verdeling/kosten-van-huishouding-tijdens-procedure)

- **Ouderschapsplan**

Afspraken over kinderen: o.a. alimentatie, gezag, omgang, school, kosten, overlegmomenten.

Verdere informatie:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord/ouderschapsplan-rechtwijzer.nl/uitelkaar>

Voorbeelden ouderschapsplan:

test.deloos-schrijver.ontdekcms.nl/Bestanden/Internet_scheiding/ouderplan_voorbeeld.pdf

echtscheiding-wijzer.nl/ouderschapsplan-voorbeeld-model.html

- **Alimentatie**

Er moet een draagkrachtberekening gemaakt worden voor zowel partner- als kinderalimentatie.

Verdere informatie:

[rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/documenten/brochures/2010/12/09/informatieblad-alimentatie](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/documenten/brochures/2010/12/09/informatieblad-alimentatie)

[jurofoon.nl/alimentatie/](https://www.jurofoon.nl/alimentatie/)

[lbio.nl/](https://www.lbio.nl/)

[nibud.nl/consumenten/levenssituaties/scheiden-levenssituaties/](https://www.nibud.nl/consumenten/levenssituaties/scheiden-levenssituaties/)

[echtscheiding-wijzer.nl/berekeningen/kinderalimentatie-](https://echtscheiding-wijzer.nl/berekeningen/kinderalimentatie-berekenen.html?qclid=CPCJgsTOw64CFUG_3godeSHLVQ)

[berekenen.html?qclid=CPCJgsTOw64CFUG_3godeSHLVQ](https://echtscheiding-wijzer.nl/berekeningen/kinderalimentatie-berekenen.html?qclid=CPCJgsTOw64CFUG_3godeSHLVQ)

- **Bezittingen en schulden**

Een verdeling van de schulden kan niet gemaakt worden, tenzij de schuldeiser ermee akkoord gaat. Het is een onderlinge afspraak over de inboedel, waar de schuldeiser niet aan gebonden is. Beide partners blijven aansprakelijk voor de schuld bij de schuldeiser.

[scheidingsinformatie.nl/woning-en-bezittingen/woning-en-bezittingen/schulden-en-scheiden/artikel/247/verdeling-van-schulden](https://www.scheidingsinformatie.nl/woning-en-bezittingen/woning-en-bezittingen/schulden-en-scheiden/artikel/247/verdeling-van-schulden)

- **Wonen (o.a. wonen/hypotheek)**

[eigenhuis.nl/woonsituatie/privesituatie-verandert/uit-elkaar](https://www.eigenhuis.nl/woonsituatie/privesituatie-verandert/uit-elkaar)

- **Inkomen**

[rechttopbijstand.nl/inhoud?pid=509](https://www.rechttopbijstand.nl/inhoud?pid=509)

[rijksoverheid.nl/onderwerpen/inkomensafhankelijke-combinatiekorting/vraag-en-antwoord/wat-is-
een-heffingskorting-en-welke-heffingskortingen-zijn-er](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/inkomensafhankelijke-combinatiekorting/vraag-en-antwoord/wat-is-een-heffingskorting-en-welke-heffingskortingen-zijn-er)

- **Pensioenen, verzekeringen**

[vanatotzekerheid.nl/life-event/scheiden/](https://www.vanatotzekerheid.nl/life-event/scheiden/)

[echtscheiding-wijzer.nl/pensioen.html](https://www.echtscheiding-wijzer.nl/pensioen.html)

C. Wonen

Na een scheiding blijven mensen nog bij elkaar wonen of gaan ze meteen uit elkaar, afhankelijk van de mogelijkheden rondom huisvesting.

Mogelijkheden huisvesting

- Sociale huurwoning
 - Doorstroming naar huurwoning na echtscheiding
centrada.nl/ik-zoek-een-woning/woning-huren/spelregels
ofw.nl
woonpalet.net/
- Particuliere woning
Particuliere woningen zijn te vinden bij makelaars en in advertenties in lokale kranten.
- Kamerbewoning
Kamers zijn te vinden via lokale kranten of via internet.

Consequenties bij elkaar blijven wonen:

- *Belastingdienst*: als partners bij elkaar blijven wonen (ook als ze beiden op het adres ingeschreven staan, maar ex-partner woont elders), blijven ze fiscale partners. Dit heeft invloed op de belastingaangifte, heffingskortingen en toeslagen.
belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privere relatie familie en gezondheid/relatie/scheiden_of_uit_elkaar_gaan/
- *Gemeente*: Beiden blijven ingeschreven staan in het GBA. De gemeente ziet dit als een gezamenlijke huishouding. Dit betekent dat beide woonrecht hebben. Bij de aanvraag van een uitkering bij de Sociale Dienst worden beide inkomens meegenomen in de aanvraag, dus als een gezamenlijke huishouding.

Consequenties verhuizen een of beide partners

- *Belastingdienst*: uitschrijving van hetzelfde adres heeft invloed op het fiscaal partnerschap, dit heeft invloed op bepaalde inkomsten- en aftrekposten, heffingskortingen en toeslagen.
- *Huurrechten*: verhuizen heeft invloed op huurrecht en punten als woningzoekende.
- *Voorzieningen*:
 - Toeslagen belastingdienst: huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag, etc.
belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privere toeslagen/index.html
berekenuwrecht.nl
 - Woonkostentoeslag: bij een plotselinge terugval in inkomsten, kan er soms woonkostentoeslag aangevraagd worden voor huur- of koopwoning bij de Sociale Dienst.

Financiële consequenties van inschrijven kinderen bij GBA

echtscheiding-wijzer.nl/tegemoetkomingen-na-scheiden.html

Acties verhuizen:

Bij een verhuizing moeten er bepaalde acties ondernomen worden:

- Huurcontract op eigen naam zetten
- Wijziging gezinssituatie doorgeven aan Belastingdienst, Gemeente, SVB, Zorgverzekering.
- Bankrekeningen zo nodig wijzigen en automatische incasso's aanpassen

Checklist verhuizing

verhuizenkunjedzelf.nl/Basis.aspx?Tid=2&Sid=16&Hmi=16&Smi=0
postnl.nl/voorthuis/ontvangen/verhuisservice/?trc=adw-vhs-ggl130712-verhuisservice-zoeken-verhuizen

D. Hulpverlening en ondersteuning

Mogelijkheden hulpverlening en ondersteuning

MDF mdflevoland.nl

- Maatschappelijk werk: Informatie & advies, praktische ondersteuning en verwerking
- Sociaal Raadslieden: Wetten en regels, rechten en plichten
- Schuldhulpverlening: Geldzaken en schulden
- Jeugdhulpverlening: Hulp bij opvoeding en omgang ouders-kind
- Lotgenotengroep Echtscheiding Humanitas
humanitas.nl/afdeling/noord-veluwe/activiteiten/humanitas-lotgenotengroep-echtscheiding/

Bron: stimenz.nl